

ÖRNSKÖLDSVIKS KOMMUN
Räddningstjänsten

Brandundersökning

Enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Händelse Brand i byggnad, möbelvaruhus

Plats Örnsköldsvik

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

Beteckning

Dokumentinformation

SOS ärendenummer: 11.9689503.2
Insatsrapportnummer G2023.138934
Datum och tid för olyckan 2023-11-20 23:58
Plats för olyckan Handelsvägen 1
Typ av olycka Brand i byggnad
Primärbrandplats Troligen vid beställningsdisk
Brandorsak Troligen elrelaterad.
Utredningen utförd av Håkan Wikman

Dokumentets historia

Upprättad/ Reviderad: 2024-01-22	Upprättad/ Reviderad av: Brandinspektör Håkan Wikman	Kontrollerad av: 2024-01-26	Godkänd av: Räddningschef Johannes Wedin
--	---	---------------------------------------	---

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

Beteckning

Innehåll

Inledning	4
Uppdrag.....	4
Datainsamling och metod.....	4
Återföring av slutsatser och rekommendationer.....	4
Utredande organisationer	4
Utförare av undersökningen	4
Bakgrund.....	5
Händelseförlopp	5
Innan räddningstjänsts framkomst.....	5
Räddningsinsats	5
Larmbehandling	5
Larmade resurser	6
Framkörning/framkomst.....	6
Utförande av insats.....	7
Ledning och organisation	8
Samverkan.....	8
Avslutande av räddningstjänstens insats	8
Undersökning.....	9
Platsundersökning	9
Brand och rökskador	10
Orsaker	11
Rekommendationer	11

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

Beteckning

Inledning

2023-11-20 inträffar en brand i Mio möbelvaruhus i Örnsköldsvik.

Uppdrag

Enligt 10§ 3 kap. Lag (SSFS 2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska kommunen se till att olyckan undersöks för att i skälig omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomförts. Denna rapport utgör redovisning av sådan undersökning.

Denna rapport delges:

- Avdelningen för räddningstjänst och kommunal alarmeringscentral
- Myndigheten för samhällsskydd

Datainsamling och metod

Utredaren var räddningsledare på plats, SOS ärenderapport, platsundersökning med polisens tekniker/utredare. Vidare har intervjuer med insatspersonal gjorts. Därefter har utredaren analyserat de data som tagits fram.

Återföring av slutsatser och rekommendationer

Efter slutförd undersökning skickas rapporten till räddningschef för räddningstjänsten, samt till Myndigheten för samhällsskydd MSB.

Utredande organisationer

Räddningstjänsten Örnsköldsvik

Utförare av undersökningen

Håkan Wikman Brandinspektör/olycksutredare

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

Beteckning

Bakgrund

Fastigheten innehåller två verksamheter, kommunens omsorgsenhet har en del i fastigheten som är en egen brandcell med automatiskt brandlarm i form av rökdetektorer. Mio möbler har den andra verksamheten, där man har möbelvaruhus i en brandcell och lager i en annan brandcell. Där finns värmedetektorer och rökluckor.

Händelseförlopp

Innan räddningstjänsts framkomst

Vaktbolaget får ett överfallslarm från Mio möbler kl. 23:53. Kommunens alarmeringscentral får ett automatiskt brandlarm kl. 23:58:41. Räddningstjänsten åker med ett fordon och fem mans besättning för teknisk service, under framkörningen så får SOS ett inringt larmsamtal från väktare som är på plats och ser att det brinner i möbelvaruhuset. Larm dras då på resterande styrka och insatsledare som är kvar på stationen, samt fler styrkor enligt larmplaner för brand i byggnad ”nivå hög”. Enligt initiala uppgifter så brinner det kraftigt i varuhuset.

Räddningsinsats

Larmbehandling

23:53 Sabotagelarm till vaktbolag.
23:58:41 Automatlarm från Mio till kommunens alarmeringscentral.
23:58:55 Räddningstjänsten larmas via automatlarm.
00:01:54 213-6010 första enhet lämnar stationen.
00:00:38 Inringt larm till SOS Alarm från väktare på brandplats.
00:00:56 Larmsamtal besvarat av SOS Alarm.
00:01:05 Medlyssning besvarad av larm och ledningsbefäl.
00:01:56 Huvudlarm till räddningstjänst (övriga styrkor larmas).
00:09:00 213-6010 första enhet framme på plats.
00:13:44 213-6080 ledningsfordon framme på plats.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

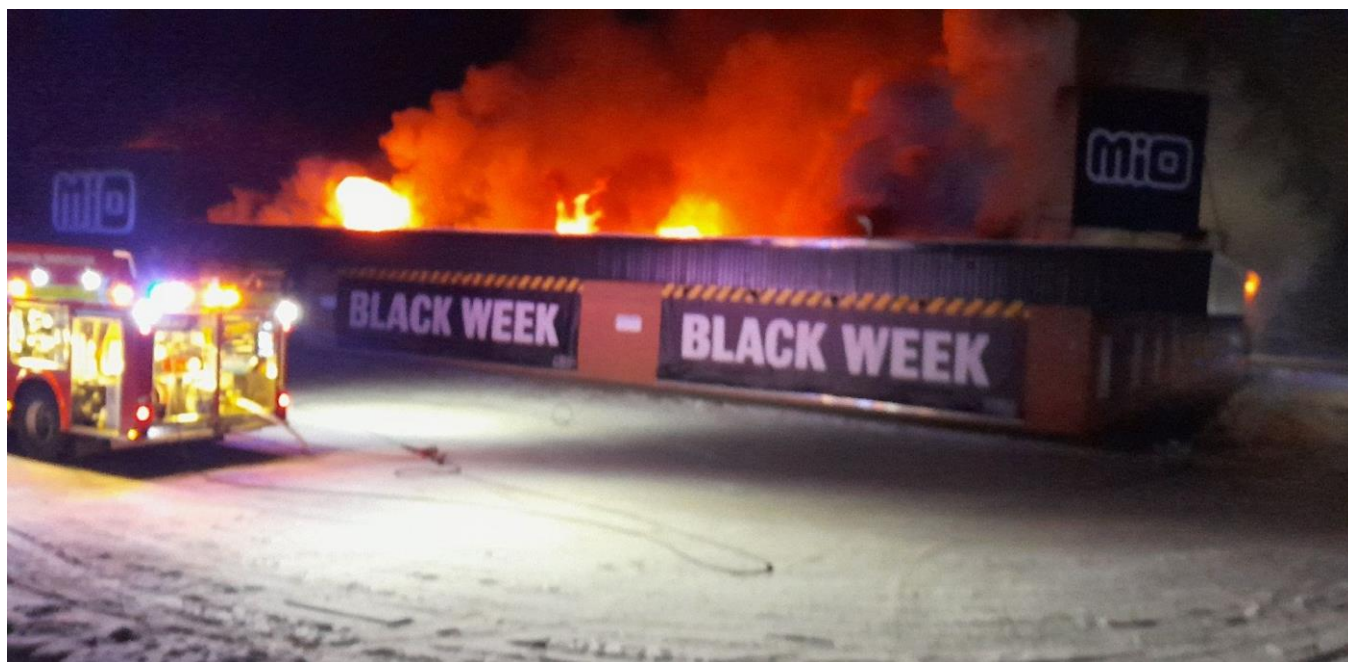
Beteckning

Larmade resurser

6010 basbil	Örnsköldsvik heltid
6140 tankbil	
6030 höjdfordon	
6080 räddningsledning	
6020 basbil	Örnsköldsvik RIB
6060 Rötskydd	
8210 basbil	Bjästa RIB
4710 basbil	Nordingrå RIB
6910 basbil	Husum RIB, passning brandstation Örnsköldsvik
8110 basbil	Moliden RIB, bevakning på plats
1180 Regional insatsledare	Region MittNorrland

Framkörning/framkomst

Under 6010's framkörning till platsen får SOS ett inringt larm från väktare på plats om att det brinner kraftigt. Rökdykarna gör sig klar med lufttuber på. När man närmar sig platsen så märker man kraftig rök efter E4. Vid framkomst kan man se att det ryker kraftigt och slår eldslågor ur ett antal rökluckor på taket.

Vid framkomst.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

Beteckning

Utförande av insats

När första enhet anländer är det kraftig rökutveckling och eldslågor från rökluckorna på taket och brand i möbelaffären. Rökdykargruppen tar sig in med nyckel via personalingången där centralapparaten för brandlarmet är placerat. När man öppnar dörren till möbelaffären så är det fullt utvecklad brand och rökfyllt, i samma stund så spricker de första fönstren i fastigheten sönder. Personalen stänger dörren och omgruppera mot huvudingången.

När jag (räddningsledare) anländer så brinner det kraftigt ur rökluckorna på taket. Jag tar ett varv runt fastigheten och kan konstatera att möbelaffären är övertänd. Rökdykargruppen har förflyttat sig till huvudingången där man först gör ett skärsläckarangrepp, när man inte får någon effekt så bryter man sig in genom dörrarna. Rökdykarna tar sig in till det andra dörrparet som kan skjutas upp. I möbelaffären är det fullt utvecklad brand. Rökdykarna ligger på golvet och sprutar vatten från varsitt strålrör. Samtidigt sätter man lokalerna för kommunens omsorg under övertryck med PPV-fläkt för att försöka begränsa och fördröja brandens spridning. Vi kan då få ut datorer, mobiltelefoner och en bilnyckel från lokalen. Bilen förflyttas till säker plats, då den står nära fastigheten. Vi försöker även att begränsa med dimmspik i taket under en kort period, dels ger det ingen effekt, och att personalen måste retirera från taket pga. säkerheten.

Polisen kontrollerar omgivningen och meddelar personer i närliggande privatbostäder om branden.

När nästa enhet som är Övik deltid anländer får dom i uppgift att säkra vatten från brandposter och ställa upp hävaren mot taket för att vattenbegjuta genom rökluckorna.

När tredje enheten anländer som är Bjästa så får dom i uppgift att bryta sig in i lagerdelen då nyckeln ej fungerar och sätta lagerutrymmet under övertryck för att försöka begränsa och fördröja brandens spridning. Man får även i uppgift att söka och ta ut material som kan vara av värde som datorer och telefoner.

Fjärde enhet som är Nordingrå som blivit larmad för deras skärsläckare, den har vi ingen användning av i detta läge så dom får ansluta sig till Bjästa där man hjälper till att få ut material från lagret, samt att bogsera bort ett antal fordon och släpvagnar som står nära fastigheten.

Femte enhet som är Husum är larmad för att upprätthålla beredskap på stationen i Örnsköldsvik.

Restvärdesledare anländer till platsen och får en genomgång och visning av räddningsledare så han kan bilda sig en uppfattning om läget. Närmaste fastighet är en äldre villa som röken ligger mot, de boende tycker det känns oroligt och åker till sonen. Dom kommer tillbaka på morgonen.

Informationsmeddelandet VMA har utlöst pga. kraftig rökutveckling, detta meddelande har legat ute under natten.

Ca. Kl. 01.30 tar räddningsledaren beslutet att det inte går att rädda fastigheten, hävaren som har vattenbegjutit med kanonen genom takluckorna avvecklas, samt att vatten endast används för begränsning. Fastigheten får brinna ned.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

Beteckning

Ledning och organisation

Inre ledning består av vakthavande befäl som för natten är placerad i Sundsvall. Två larm och ledningsbefäl som är placerade i Sundsvall och i Östersund, samt räddningsåtgörare placerad i Sundsvall. Dessa ledningsenheter samarbetar tätt under insatsen.

Yttre ledning består av en insatsledare och fyra styrkeledare inledningsvis. Regional insatsledare kan återgå vid framkomst.

Restvärdesledare finns på plats.

Samverkan

Polis och ambulans var på plats i inledningen, ambulans placerade på brytpunkt under inledningen av insatsen, därefter kan dom återgå. Polisen informerar närboende om att det brinner, samt om den kraftiga röken.

Sambandet sköts muntligt och på RAPS-kanalen, det fungerar bra.

Avslutande av räddningstjänstens insats

Avslut av räddningsinsats sker kl. 15:00 till fastighetsägare, polis spärrar av platsen för teknisk undersökning.

Restvärdesledare och insatsledare för dagen har haft möte med ägare och anställda i möbelföretaget.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

Beteckning

Undersökning

Primärbrandområde.

Platsundersökning

Undersökning gjordes på brandplatsen den 2023-11-22 Räddningstjänstens brandutredare och polisens tekniker, samt hundförare var på plats för en brandundersökning. Fastigheten har en totalskada och till stora delar rasat ihop, endast väggar står kvar. Räddningstjänsten och polisen har använt drönare för att ta bilder. Utifrån dessa bilder och iakttagelser under branden så kan vi bestämma vad vi tror är primärbrandområdet. Detta område markerat i bilden är området kring beställningsdisk, belynings- och mattavdelning. Möbelaffären är i övrigt belamrad med möbler och tillhörande material.

Polisen har en grävmaskin till sitt förfogande för att kunna gräva sig fram till primärbrandområdet för att kunna släppa hunden som ska söka efter brandfarliga ämnen. Hunden söker från huvudentrén till primärbrandområdet, samt områden i anslutning. Hunden markerar ingen brandfarlig vara.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

Beteckning

Vi har inte hittat några tecken på brytmärken på dörrar, förutom där räddningstjänsten har brutit upp dörrar och portar.

Då allt brännbart har brunnit upp och det finns rasade betongpelare och betongtaksstolar tillsammans med kraftiga takplåtar och annat bråte så tar vi beslutet att inte göra ytterligare undersökningar i fastigheten.

I samtal med ägare av fastigheten så framkommer det att all elektricitet i affären går via kontakter förutom elektricitet vid kassor, beställningsdisk och belysning under stängningstid. Personalen ska vid stängning stänga av elen via kontakter.

Brand och rökskador

Totalskada, taket har rasat in och allt brännbart har brunnit. Väggar i tegel står delvis kvar.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2024-01-22

Beteckning

Orsaker

Vi kan med sannolikhet utesluta anlagd brand med brandfarliga ämnen då ingen markering från hunden har gjorts.

Då inga andra än räddningstjänstens brytskador på fastigheten kan påvisas, samt att inga fönsterrutor var sönder vid räddningstjänsten framkomst, så talar det för att ingen har brutit sig in i byggnaden.

I det troliga primärbrandområdet finns många elektriska/elektroniska apparater/anslutningar i form av datorer, laddare, batterier, kassor, tillhörande utrustning, gren- och vägguttag osv. Dessa styrs inte av kontaktorerna och är i drift eller ansluten till elsystemet dygnet runt.

Brandorsaken kan inte med säkerhet fastställas, men mycket talar för att brandorsaken är elrelaterad som ex. glappkontakt, kortslutning eller överbelastning. Troligen vid beställningsdisken då elektriciteten där inte stängs via kontaktorn.

Branden har sedan spridit sig vidare i det otroligt energirika material som finns i möbelvaruhuset. Första larmet som kommer från fastigheten är ett överfallslarm som går till väktare. Det andra larmet är det automatiska brandlarmet som går till kommunens alarmeringscentral. Det troliga scenariot är att branden kortsluter överfallslarmet via en avbränd kabel/tryckknapp och överfallslarmet går. Det automatiska brandlarmet bygger på värmedetektorer och sitter i taket vilket gör att det sannolikt hinner brinna ordentligt innan det blir tillräckligt varmt för att lösa ut. Troligen öppnar rökluckorna inom samma tidsrymd då de utlöser vid liknande temperatur.

Rekommendationer

Om hela byggnaden varit utrustad med rökdetektorer istället för värmedetektorer så har branden detekterats i ett mycket tidigare skede, och möjligheterna varit större för att kunna begränsa skadorna.